

P.Z. br. 291

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/18-12/11
Urbroj: 50301-27/25-18-13
Zagreb, 22. ožujka 2018.

Hs**NP*320-01/18-01/01*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	22-03-2018	
Klasifikacijska oznaka:	320-01/18-01/01	Org. jed. 65
Urudžbeni broj:	50-18-04	Pril. / Vrij. /

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o zabrani genetski modificiranih organizama (predlagatelj: Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 320-01/18-01/01, urbroja: 65-18-03, od 8. veljače 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o zabrani genetski modificiranih organizama (predlagatelj: Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o zabrani genetski modificiranih organizama, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 8. veljače 2018. godine, iz sljedećih razloga:

Vlada Republike Hrvatske u ovome trenutku ne podržava predmetni Prijedlog zakona jer smatra da je u suprotnosti s odredbama trenutačno važećeg zakonodavstva Europske unije, a njegovim donošenjem nastala bi pravna praznina i hrvatsko nacionalno zakonodavstvo više ne bi bilo usklađeno s propisima Europske unije u ovom području. Posljedično, donošenje takvog zakona za Republiku Hrvatsku bi gotovo sigurno prouzročilo pokretanje višestrukih službenih postupaka zbog povrede prava Europske unije od strane Europske komisije. Prihvatanjem predloženih odredbi dostavljenog Prijedloga zakona, Republika Hrvatska bi osporila trenutno važeće odredbe Ugovora o funkcioniranju Europske unije s jedne strane, dok bi s druge strane to dovelo Republiku Hrvatsku u nepravedan i financijski nepogodan položaj.

Naime, Vlada Republike Hrvatske ističe da je 20. svibnja 2005. godine Hrvatski sabor usvojio Zakon o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, broj 70/05), kojim se regulira postupanje u području ograničene uporabe genetski modificiranih organizama (GMO), uvođenja GMO-a u okoliš i stavljanje na tržište GMO-a, kojim su u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenesene odredbe tada već postojećeg zakonodavstva Europske unije, a prvenstveno Direktive 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju u okoliš genetski modificiranih organizama i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2001., u daljnjem tekstu: Direktiva 2001/18/EZ), Direktive Vijeća 90/219/EEZ od 23. travnja 1990. o ograničenoj uporabi genetski modificiranih mikroorganizama (SL L 117, 8.5.1990.) te odredbe Protokola o biološkoj sigurnosti (Kartagenski protokol). Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, Republika Hrvatska je pristala na usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije te je u skladu s time u cijelosti preuzela ispunjavanje obveza preuzetih člankom 69. spomenutog Sporazuma. Zbog usvajanja novoga zakonodavstva na razini Europske unije, Republika Hrvatska je još prije pristupanja Europskoj uniji, bila u obvezi nadopuniti tada postojeće zakonodavstvo u području GMO-a u cilju usklađivanja sa zakonodavstvom Europske unije.

Vlada Republike Hrvatske napominje da su odredbe Zakona o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/05, 137/09, 28/13, 47/14 i 15/18) u potpunosti usklađene sa zakonodavstvom Europske unije i postupanja s GMO-om u Republici Hrvatskoj ista su kao i u ostalih 27 država članica Europske unije. Zakonom o genetski modificiranim organizmima, prenesene su sljedeće direktive Europske unije: Direktiva 2001/18/EZ, Direktiva 2009/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o ograničenoj uporabi genetski modificiranih mikroorganizama (SL L 125, 21.5.2009.) i Direktiva (EU) 2015/412 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o izmjeni Direktive 2001/18/EZ u pogledu mogućnosti država članica da ograniče ili zabrane uzgoj genetski modificiranih organizama (GMO-a) na svojem državnom području (SL L 68, 13.3.2015., u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2015/412). Također, navedenim je Zakonom utvrđen pravni okvir za provedbu pojedinih odredaba sljedećih uredbi Europske unije: Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje (SL L 268, 18.10.2003., u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1829/2003), Uredbe Komisije (EZ) br. 641/2004 od 6. travnja 2004. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na zahtjeve za odobrenje nove genetski modificirane hrane i hrane za životinje, obavješćivanje o postojećim proizvodima te slučajnu ili tehnološki neizbježnu prisutnost genetski modificiranog materijala koji je pri procjeni rizika povoljno ocijenjen (SL L 102, 7.4.2004.), Uredbe Komisije (EZ) br. 1981/2006 od 22. prosinca 2006. o detaljnim pravilima za provedbu članka 32. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu referentnog laboratorija Zajednice za genetski modificirane organizme (SL L 368, 23.12.2006.), Uredbe (EZ) br. 1830/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o sljedivosti i označivanju genetski modificiranih organizama te sljedivosti hrane i hrane za životinje proizvedene od genetski modificiranih organizama i izmjeni Direktive 2001/18/EZ (SL L 268, 18.10.2003.), Uredbe Komisije (EZ) br. 65/2004 od 14. siječnja 2004. o uspostavi sustava za određivanje i dodjelu jedinstvenih identifikacijskih kodova za genetski modificirane organizme (SL L 10, 16.1.2004.) i Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 120/2014 od 7. veljače 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1981/2006 o detaljnim pravilima za provedbu članka 32. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu referentnog laboratorija Zajednice za genetski modificirane organizme (SL L 39, 8.2.2014.).

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske ističe da je odredbama direktno primjenjivog zakonodavstva Europske unije određeno da države članice ne mogu zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje u promet GMO-a kao proizvoda ili GMO-a u sastavu proizvoda kada ispunjavaju odredbe Direktive 2001/18/EZ, Uredbe (EZ) br. 1829/2003 ili Direktive (EU) 2015/412, ako država članica nije zatražila izuzimanje svojeg područja od mogućeg uzgoja GMO-a.

Isto tako, Vlada Republike Hrvatske naglašava da je odredbama Uredbe (EZ) br. 1829/2003 regulirana procedura odobravanja genetski modificirane hrane i genetski modificirane hrane za životinje na tržištu Europske unije, a odredbe navedene Uredbe izravno su primjenjive u svim državama članicama, pa tako i u Republici Hrvatskoj. Temeljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003 uspostavljen je Registar odobrenih GMO-a Europske unije koji je dostupan na internetskoj stranici Komisije: http://ec.europa.eu/food/dyna/gm_register/index_en.cfm, a iz Registra je vidljivo da je do sada odobreno 59 GMO-a isključivo biljnih kultura i to: kukuruza, soje, uljane repice, bijele repe, šećerne repe i pamuka.

Također, Vlada Republike Hrvatske napominje da je odredbama Uredbe (EZ) br. 1946/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2003. o prekograničnom prijenosu genetski modificiranih organizama (SL L 287, 5.11.2003.), reguliran izvoz GMO-a iz Europske unije te nenamjerni prekogranični prijenos GMO-a. S obzirom da se radi o Uredbi njezine su odredbe izravno primjenjive u svim državama članicama, pa tako i u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, s obzirom da je Republika Hrvatska 1. srpnja 2013. godine ušla u savez država članica Europske unije i postala njezina 28. punopravna članica te je ulaskom u Europsku uniju usvojila i prihvatila politiku Europske unije i sva postupanja, s tim u vezi u potpunosti je prihvatila i zakonodavstvo Europske unije, kako u segmentu ekonomije, gospodarstva, prava, zdravstva, tako i u segmentu poljoprivrede, zaštite okoliša, gospodarenja otpadom, trgovine, usluga, prometa, komunikacija, socijalne politike, itd. Pojam uspostave zajedničkog tržišta usluga, roba, ljudi, valuta i zaposlenja osnovni je temelj svih država članica.

Ovom prilikom Vlada Republike Hrvatske ističe, da je do donošenja Direktive (EU) 2015/412, jedini kriterij temeljem kojeg su države članice eventualno mogle zabraniti uzgoj GMO-a bio utvrđivanje i dokazivanje novih znanstvenih spoznaja i činjenica u svrhu osporavanja rezultata provedenih procjena rizika tijekom postupka odobravanja GMO-a, što je u praksi bilo vrlo teško provedivo. Protiv država članica Europske unije koje su naknadno zabranile uzgoj već odobrenih GMO-a koristeći druge kriterije (primjerice Austrija, Poljska), Europska komisija je pokrenula i sudske postupke. Također, države članice su do donošenja Direktive (EU) 2015/412, u slučaju zabrane uzgoja GMO-a, bile izložene i riziku pokretanja sporova od strane Svjetske trgovinske organizacije (WTO) radi narušavanja slobode trgovine.

Direktiva (EU) 2015/412, donesena je u ožujku 2015. godine i u travnju 2015. godine je stupila na snagu. Upravo Direktiva (EU) 2015/412 je omogućila da razlozi zabrane uzgoja GMO-a ne moraju biti isključivo znanstvene prirode, odnosno omogućila je razloge koji nisu u suprotnosti s razlozima na kojima počiva procjena rizika i pozitivna mišljenja Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) koja provodi procjenu rizika GMO-a. Direktiva (EU) 2015/412 po prvi puta omogućava državama članicama da, uzimajući u obzir razloge kao što su ciljevi okolišne politike, ciljevi poljoprivredne politike ili ciljevi javne politike, odluče žele li omogućiti uzgoj GMO-a na svojem državnom području ili ne. Prvi korak svake

države članice u ispunjenju navedene mogućnosti jest prenošenje Direktive (EU) 2015/412 u nacionalno zakonodavstvo, što je Republika Hrvatska učinila Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima, kojeg je donio Hrvatski sabor na sjednici 2. veljače 2018. godine.

Također, Vlada Republike Hrvatske iznosi i činjenicu da je u travnju 2015. godine Europska komisija dostavila državama članicama i prijedlog izmjene Uredbe (EZ) br. 1829/2003, kojim je bilo predloženo da države članice mogu zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i genetski modificirane hrane za životinje. S obzirom na manjkavost pravnih odredbi koje su države članice stavljale u neravnopravan položaj spram biotehnoloških kompanija, taj je prijedlog na Europskom parlamentu odbijen te je dostavljen Europskoj komisiji na doradu i do sada nije izrađen novi prijedlog. O predmetnom prijedlogu izmjene Uredbe (EZ) br. 1829/2003 raspravljalo se i u Hrvatskome saboru, 28. svibnja 2015. godine, na zajedničkoj tematskoj sjednici Odbora za poljoprivredu, Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku, Odbora za zakonodavstvo, Odbora za zaštitu okoliša i prirode i Odbora za europske poslove.

Vlada Republike Hrvatske naglašava da je Zakon o genetski modificiranim organizmima na snazi više od dvanaest godina, te da je usklađen s odgovarajućim zakonodavstvom Europske unije. Odredbe spomenutog važećeg Zakona omogućile su da je Republika Hrvatska još uvijek zemlja oslobođena od prisutnosti GMO-a.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske nije suglasna s Prijedlogom zakona o zabrani genetski modificiranih organizama, te predlaže da se ne podrži njegovo donošenje.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Milana Kujundžića, dr. med., ministra zdravstva, prim. Željka Plazonića, dr. med. i Tomislava Dulibića, državne tajnike u Ministarstvu zdravstva, te prim. Veru Katalinić-Janković, dr. med., pomoćnicu ministra zdravstva.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković